

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1876

Vragen van het lid **Bosma** (PVV) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *nieuwe voorstellen tot «landhervorming» in Zuid-Afrika* (ingezonden 22 april 2014).

Antwoord van Minister **Ploumen** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 8 mei 2014).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de berichten «Radikale landbouwgrondvoorstelle vir SA» en «Oopmaak van grondeise fataal vir toekoms»?¹ en²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 4

Deelt u de angst van Zuid-Afrikaanse boeren dat het doorzetten van de landhervorming (waarbij boeren de helft van hun land moeten afstaan) de voedselvoorziening in het land in gevaar kan brengen?

Deelt u de mening dat het in beslag nemen van landerijen kan leiden tot een herhaling van de dramatische gebeurtenissen in Zimbabwe, waarbij de landhervorming van Robert Mugabe leidde tot een implosie van de landbouw, gevolgd door hongersnood?

Antwoord 2 en 4

Een veelvoud aan factoren kan van invloed zijn op de voedselvoorziening in Zuid-Afrika. In de laatste jaren is als gevolg van efficiëntere verbouwingstechnieken de voedselproductie in Zuid-Afrika gestegen. In Zimbabwe hebben de landhervormingen een negatieve uitwerking gehad, waarbij gebrek aan kennis bij boeren heeft geleid tot voedseltekorten. In Zuid-Afrika kan dit voorkomen worden, als de overdracht van landbouwland wordt ondersteund met goed flankerend beleid ten aanzien van financieringsfaciliteiten, onderwijs en training (zie antwoord vraag 5).

¹ «Radikale landbouwgrondvoorstelle vir SA», DitsemNuus, 15 april 2014, <http://www.ditsem.net/berig.php?id=1477>

² Oopmaak van grondeise fataal vir toekoms, ProAgri, 19 februari 2014 <http://www.proagri.co.za/nuus/jongste/Oopmaak-van-grondeise-fataal-vir-toekoms.html>

Vraag 3

Deelt u de observatie van ANC-Minister Nkwinti dat 90 procent van de herverdeelde boerderijen inderdaad niet succesvol is?³

Antwoord 3

Het proces van landoverdracht sinds 1994 verloopt langzamer dan was gepland (tot heden ca. 15,5%). De overdrachten zijn tot heden op vrijwillige basis verlopen. Het grootste deel ervan is weinig succesvol geweest, met name doordat de nieuwe boeren (gemeenschappen) vaak onvoldoende vakkennis en ervaring hebben, en onvoldoende toegang hebben tot landbouw krediet en afzetmarkten. De Zuid-Afrikaanse regering onderkent de noodzaak voor flankerend beleid ten aanzien van kennisontwikkeling en «mentorship» rond de overdracht van boerenbedrijven aan nieuwe gebruikers of eigenaren.

Vraag 5

Deelt u de mening dat de ontwikkelingshulp aan Zuid-Afrika onmiddellijk dient te worden gestaakt, aangezien Nederlands belastinggeld niet mag dienen om hongersnood te organiseren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Tot het einde van 2011 was Zuid-Afrika voor Nederland een partnerland in ontwikkelingssamenwerking. Inmiddels kent het land de status van middeninkomenland en is Zuid-Afrika voor Nederland een transitieland. De afbouw van de bilaterale OS-programma's wordt in 2014 voltooid. Tot en met 2017 worden transitie-activiteiten gefinancierd ter versterking van de economische samenwerking. Nederland ondersteunt Zuid-Afrika in de sectoren water, transport en logistiek, landbouw en duurzame energie met Nederlandse expertise, om zowel het ondernemingsklimaat te verbeteren als Nederlandse bedrijven te helpen met markttoegang. Capaciteitsopbouw is daartoe een belangrijk middel, ook in de landbouwsector. Door middel van curriculumontwikkeling en trainingen, maar ook demonstratieprojecten in de agrarische sector draagt Nederland bij aan de verbetering van kennis en productiviteit bij Zuid-Afrikaanse boeren.

³ SA black-owned farms «failing», BBC News, 3 maart 2010